

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Negyedévre 1 frt 25 kr.
Félévre 2 „ 50 „
Egész évre 5 „ — „

Megjelenik minden szerdán
és szombaton.

Egyes szám ára 7 kr.

Hirdetéseket felvesz s rendkívül
olcsó áron közöl a kiadóhivatal.

SZABADSÁG

SZERKESZTŐSÉG

és

KIADÓHIVATAL:

Széchenyi-u. 45. sz.
a Wagner és Szélenyi (ez-
előtt Gedeon és Tsa) nyom-
dája. Ide küldendők a lap
szellemi részét illető köz-
lemények, valamint az
előfizetési díjak, hirde-
tések, nyitlerek és rek-
lamációk.

POLITIKAI LAP. A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT KÖZLÖNYE.

Egyes példányok Groszman J. antiquar-üzletében, Falkenstein S. dohánytözsdejében, Hesz Jenő, Gubás F., Groszmann J. és Nagy Lajos fűszerkereskedésében kapható.

Országos nemzeti szövetség.

Magyarok vagyunk — úgy tanítja históriánk, mely ezredéves és hirdetik azok, kik ezt a földet szeretik. Sokan azonban szégyellik magyarságukat, sőt vannak olyan polgáraink is, kik nyíltan pártot ütnek a haza ellen, ócsárolják, piszkolják és elátkozzák, hogy a föld színeről eltűnjék és megsemmisüljön. Igy a román, szász, tót, horvát izgatók és azok, kiket elvakítanak hazudozásaikkal. A külföldön sem igen ismerik államunkat, hanem úgy tudják, hogy országunk az osztrák-monarchia egy része, mi pedig osztrák állampolgárok vagyunk. A hivatalos vezérei nemzetünknek kevésbé vonzódnak hozzánk, mint Ausztriához, pedig ehhez sok gyászos emlékünk tapad és tőle jót soha sem vártunk, nem is kaptunk, nem remélünk, hanem nyomasztó sulyát folyton éreztük. Ilyenformán a nemzet felülről elhagyatva, alulról ellenségektől körülvéve és fenyegetve van. Mit tegyen? Védekeznie kell, hogy magát fentartsa és el ne pusztuljon a magyarság — Magyarországon.

Ezért alakulnak nálunk a magyar nemzeti eszme szolgálatában álló különböző egyesületek, mert látják, hogy ellensúlyozni kell a hazafiatlan törekvéseket. Ugy-e furcsa dolog, hogy ebben a hazában, melyet magyar ősök vérrel szereztek, harcczal — háborúval megtartottak, érette sokan vérpadon elpusztultak, bitófán martyságot szenvedtek, vagyont és szabadságot áldoztak, még csak szó is eshetik arról, hogy veszélyben forog minduntalan a nemzeti eszme és védelméről gondoskodni kell? Pedig úgy van. Elég baj, hogy úgy van. De ma már odajutottunk, hogy valóságos magyar ligát kell alkotnunk évezredes jogaink védelmére.

Ezt a nemes célt és hozzá még jogosult társadalmi törekvéseket szolgál az a fiatal, de életerős egyesület, mely „Országos Nemzeti Szövetség” elnevezés alatt ezelőtt másfél évvel alakult és működéséről jelentést küldvén szét, már is méltónak mutatkozik arra, hogy minden magyar ember lelkesen egyet érten céljával és törekvéseivel. Ez az egyesület úgy körvonalozza célját, hogy „emberséges és hazafias gondolkozást és érzést” akar terjeszteni, megszüntetni az ellentéteket, melyek a politika, vallás, nemzetiségi és osztálykülönbség vannak

egy haza polgárai között, a mellett pedig helyreállítani a politikai egységet és rendet, mely megzavarva van.

Ugyan ki vonhatná kétségbe, hogy ilyen egyesületre a magyar nemzetnek szüksége van? Nemde, csakugyan vannak nagy számmal olyanok, kik nem gondolkoznak hazafiasan, sem emberiségesen, hanem a haza ellen agyarkodnak, polgárait pedig gyűlölik? Ugy-e az is igaz, hogy átkos haraggal megyünk egymás ellen a politika miatt, melyben a nézetek kiegyenlíthetlenné, a vallás miatt, mely a bölcsészet tanításai szerint a legerősebb emberi érzés, a nemzetiség miatt, mely hazaárulókat és börtönlakó fanatikusokat nevel, az osztály miatt, mely gögössé teszi a gazdagot és aljas hizelgővé a szegényt? Hát társadalmi egységről lehet nálunk beszélni? Hiszen annyifelé huzunk, a hányan vagyunk.

Magasztos, nemes és szükséges tehát az „Országos Nemzeti Szövetség.” Eszközei pedig méltók hozzá. Vannak szakosztályai a társadalmi, a munkás és a nemzetiségi ügyekről. Figyelmét mindenre fordítja, hogy tartalmas kötelesség-teljesítéssel feleljen meg kitűzött céljának. Történelmi eseményeket akar megünnepelni, mert az ilyen ünnepek ébresztik és növelik a hazafias érzést, hiszen a történelem tanúsága mindenkor intő példa és buzdító, hogy nagyjainkhoz hasonlók lenni igyekezzünk. Felvilágosítani akarja a külföldet, hogy közállapotainkról nincs igaz és helyes tudata, hanem félre van vezetve. A kormány persze úgy sem tartja kötelességének, hogy a külföldön tegyen valamit a magyarságért és a téves fogalmak eloszlatására. Szembe akar szállani a nemzetiségi jogosulatlan törekvésekkel, nem erőszakkal, hanem magyar intézmények létesítése által, mert sokan nem rosz akaratból ellenségeink, hanem tudatlanságból. Ezeket felvilágosítani kell, kitanítani és bevinni a magyarság érdekkörébe. Ilyen nemes dolgokat óhajt művelni az Országos Nemzeti Szövetség.

Ugy tudjuk, Miskolczon nemsokára nagyszabású mozgalom indul meg, mely híveket szándékozik toborzani a nemes-célú szövetségnek. Meg vagyunk győződve, hogy ha valahol, úgy Miskolczon kell polgárainknak az egyesületet támogatni, hiszen megyénkben is vannak idegen ajku közösségek, városunk társadalmi zilált, viszonyaink rendezést várnak, szükségünk van egy olyan

egyesületre, mely minden népréteg bevonásával, hatalmas erővel, jeles munkával álljon a magyar nemzeti eszme szolgálatába. Ennélfogva méltó és érdemes az Országos Nemzeti Szövetség, hogy hazafias törekvéseinek városunk polgárai is minél nagyobb számmal istápolói legyenek.

—ns.

Társadalmi bajok.

Egymagában Bánffy nyomoruságos politikája is elég egy nemzet megrontására. De ne szóljunk most e politikáról, hanem fordítsuk inkább egy pillanatra figyelmünket a körülöttünk napról-napra végbemenő jelenségekre és szemléljük azt a nagy proceszust, a mely társadalmi téren végbemegy s a mely okvetlenül maga után fogja vonni a politikai változásokat is.

Társadalmunk alkotó elemei itt is, ott is mint elkeseredett ellenfelek állanak egymással szemben s mindenütt az önérték, a gyűlölség, az erőszak tör magának utat . . .

A század, mely derengő hajnalán a szabadság, testvériség és egyenlőség eszményének megvalósításáért folyt küzdelmet látta, most az alkonyán szinte meghökkeni látszik a saját művétől, mikor látja, hogy minden téren csak a haszon utáni kapzsiság vezeti az embereket működésükben.

Kétségbevonhatatlan immár, hogy a társadalom mai idegessége mintegy előjele a szabadság fokozatos földadásának a fenyegetett társadalmi rend érdekében s már nem messze az az idő, midőn a szabadság lelkes, tántoríthatlan híveinek újra egyesülniök kell, hogy megvédelmezzék a szabadságot a jogföladó társadalommal szemben.

Az anarchia és szocziálmusz legborzasztóbb győzelme lenne, ha az évszázad iszonyatos küzdelmében minden dicső műve romba dőlné. S mily hiu, mily dőre számítás a szocziális bajok orvosló szerét az önkénykedésben keresni! Hisz a mai kóros állapotot, mely pillanatnyi iszonyaival érzelmeinket és idegeinket uralja, jórészt kifolyása annak a hézagnak és ellentétnek, mely az igazi szabadelvűség, meg állami intézményeink és a társadalom fölfogása közt egyre szélesbedik.

De vajjon a társadalom előkelő tagjai bírnak-e tudatával annak, hogy a vagyon, a jólét, a fényes állás csak úgy látsza-

nak jogosultaknak, ha egyszersmind az áldozatkészségnek, a kötelességérzetnek válnak forrásává? A mindennapi élet szomorú tapasztalatai — igen kevés kivétellel — tagadó választ nyújtanak erre. A modern világnézet, mely az önzés alapkövének nyugszik, kizár minden ideális felfogást. Az anyagi jólétnek szerfölött való hajhászata kiöli a fogékony-ságot az áldozatkészség és kötelességérzet erényei iránt. Mindenki a maga útján a *saját érdekei* után halad, nem törődve azzal, hogy sok esetben a mások nyomorán építi föl saját boldogságát. A pénz kizárólagos uralma a szegények és gazdagok közé egy áthidalhatatlan ürt mélyített és amazokat irigyekké, emezeket kapzsiakká tette.

Innen a társadalom alkotó szerveinek lassu bomlása, a társadalmi élet szükségképeni hanyatlása és előbb-utóbb a kór kitörése, sokkal hevesebben és iszonyubban, mintsem gondolnók! Ne is mondjuk hát, hogy elkopott utszéli frázis az, hogy a társadalom beteg, nagyon beteg! Igenis, nagy beteg, mert szervei rég nem teljesítik már a szükséges munkát és midőn az egoizmus és stréberség terhe és átka alatt megrendülni látjuk a szabad társadalmat, midőn egy borzasztó kór métegye folytán pusztulni látjuk mindazt, a miért apáink küzdöttek, áldoztak: ébredjünk tehát valahára öntudatára hazafiúi és emberi kötelességeinknek.

Hogy ne mozogjunk általánosságokban, ez alkalommal csak két tünetre akarunk rámutatni, a melyekből aztán a többi is meg lehet állapítani. Ezek: az *osztálykülönbség* és a *nagyzási hóbort* démonai.

Különösen a nagyzási hóbort igazi rákja egyes emberek és családoknak. Megeszi azokat. A kiben megfészkel magát, abból csak a legkritikább esetben

lehet kipusztítani. Annál inkább kellene arra hatniok a szülőknek, iskoláknak, hogy a gyermekek magukba ne szívják e veszedelmes járvány bacillusait. Sajnos, hogy legtöbb esetben ennek épen az ellenkezőjét kell tapasztalni.

Igen, a nagyzás, a feszítés, az utahatnáság démonai pusztítanak társadalmunkban. Ezeket kell megfékeznie annak, a kinek a modern társadalom betegségének meggyógyítására hivatása, talentuma és ereje van. Család és iskola viselik annak felelősségét. Az élet nehéz harcába belemenni a karakter erős fegyvere nélkül csak a bukás biztos kilátásával lehet. Mert hosszú a nehéz megpróbáltatások sora, a mely férfire, asszonyra egyaránt vár az élet rögös utain. Azt kellene mindenkinek fölött megtanulnunk, hogy mindnyájan viszonyainkhoz mérten éljünk, hogy ne kívánjunk nagyobb urat játszani, mint a mire képesek vagyunk. Hogy ne abban keressük életünk boldogságát: vajha egyik, vagy másik többnek tartana bennünket valódi értékünknel. És hogy ne hajhászunk olyan élvezeteket, a melyeket csak anyagi vagy erkölcsi romlásunk árán szerezhethetünk meg.

És bármit teszünk e beteg társadalom meggyógyítására, mind hasztalan lesz, míg be nem látjuk: hogy a társadalmi válság csak a társadalmi erkölcsök reformja után oldható meg, nem pedig az erőszak, az elnyomatás fegyverei által. A kötelesség hű teljesítése, a maga anyagi viszonyaihoz mért életmód: a legnagyobb, de egyszersmind mindenki által gyakorolható erény. Ennek az erénynek fogyatéka rendíti meg már ma társadalmunk alapjait s ha így folytatjuk, ha ezen a lejtőn meg nem állunk, elképzelhetetlen nagy katasztrófa örvényébe zuhanunk.

Egészségügyi intézkedések.

Azt tartjuk és bizonyára velünk együtt még mások is azt tartják, hogy a városok műveltségére abból lehet legjellemzőbben ítélni, hogy az egészségi viszonyok milyen lábon állanak. Sajnos, hogy ezen tapasztalati igazság a mi kedves városunkra: Miskolcra nem egészen áll, mert bár a műveltségnek — saját itéletünk szerint — megfelelő fokára jutottunk volna, mégis a *közegészség* tekintetében igen kezdetlegesen vagyunk.

Vidékünk jámbor lakosai egész lelkésedüket, pénzüket, vagyonukat ide a városba hordják és csak egyet visznek innen haza magukkal: a *betegségeket*.

Be van bizonyítva, hogy a városok a tulajdonképeni telepei és melegágyai minden veszedelmes betegségnek. A *por*, a *bűz* állandó a városokban. A tisztaságot csak hírből ismerik s áldásairól csak könyvekből olvasnak. — Törmelékekből építkeznek s így nem csodálhatni, ha a lakásokban nem az ember, hanem a poloska, meg a svábbogár uralkodik. Különbösen is a lakások rendszerint zsúfolva vannak és vasidegzzettel, csodagyomorral kellene birniok az embereknek hogy az ilyen helyeken egészségesek maradjanak.

Azonban ezen tények dacára a hatóságok tehetetlenek. Ha a legcsekélyebb óvintézkedéseket foganatosítják, szeretnék, hogy a sajtó lármázzon, mintha megmentették volna a világot az elsüllyedéstől, pedig csak kötelességeket teljesítették, miért elismerést sem várhatnának. Ha pedig a sajtó a tisztátalanságok, a por és szemet elhárításáról emel szót, a hatóságok szörnyen haragszanak. Igazi közigazgatási komédia megy végbe az egészségügyi adminisztráció terén s nem csoda, ha a gyermekek ezrei a lassu, de biztos pusztulásnak vannak kitéve, mintegy bizonyítékul annak, hogy a hatóságok vagy nem akarják, vagy nem tudják a közegészséget oly fokozat tartani, a mint az kívánatos volna.

Annyira sülyedtünk már, hogy a legrombolóbb ragadós betegségek állandókká lettek városunkban és senkit sem hat meg a lakosság pusztulása.

Nem a filoxera s más pusztító bogár ellen kell ma már küzdeni, hanem a piszok, a szenny, a betegségek ellen kell állandó és irtó harcot folytatni pénzzel, észszel, emberi erővel és a mi fő, öntudatossággal.

A „SZABADSÁG” TÁRCZAJA.

A mai kor.

*Letűnt az idő, a mikor
Uralkodó volt az erény;
Bűn, piszok, aljasság tanyáz
Most ott, annak tiszta helyén.*

*Ára van már az erénynek,
Pár rongy forint csak az ára;
Fel se vegyük, hisz lesz idő,
Ingyen adják — nemsokára!*

*Nem, ez semmi! lámpát gyujtnak
S annak világló fényénél
Keresgélnek majd az erényt;
— Végkép megszűnt-e, vagy még él?!*

*Ne várjuk hát ezt az időt!
Föl az erénnyel — vásárra!
Pénn beszél most, más mind hallgat
— S az erénynek pénz az ára! —*

Mikulás.

Egy sötét kép

a jobbágy-világból.

— A „Szabadság” eredeti tárczaja. —
Irtó: *Ruttkay Imre.*
(Folyt. és vége.)

Külön kihallgatást, illetőleg orvoslást a királytól magától azonban se az öreg nemes, se a fia László — ki ott kedvencz apród volt — nem kért.

Az öreg Bánfalussy maga nem is kérhette, mert az eset utáni napon nagy beteg lett, napról-napra gyengült, lelkének, testének minden erejét, meglévő rugékonyságát elvette a szégyen úgy, hogy rövid napok alatt bele is halt.

László fia hazaérkezésénél már csak kihült testére önthette könyeit, merev, szederjessé vált ajkára lehelhette utolsó csókját.

És mikor a temetési menet lassan elhaladt a falu utcáján, a gyászének gyenge akkordját elnyomta a nagy udvarból kiharsanó kürtszó, az ércz-billikomok csengése, a megsütött ökör-huson lakmározó részeg jobbágyok éktelen lármája, mely akkor is tartott még, a mikor a gyászoló fiu szomoruan, magányosan visszaérkezett a falu kicsiny temetőjéből és attól az egynéhány göröngyötől, mely olyan nagyon, de nagyon nehéz lett a lelkének.

Nagyot is dobant a szive, a mikor a Bánvölgyi házához ért; végtelen fájdalommal be akart rohanni a házba, a mulatozó férfiak sokasága közé, hogy ott a ház urát az Isten és emberek nevében számadásra hívja . . .

Meg is indult a ház felé, de tekintete a ház előtti keresztre esett és a keresztnél egy térdelő alakra. Elátványra megdöbönt,

helyéről mozdulni nem birt többé, csak nézte, csak látta, a mint az alak felemelkedik, majd feléje tart.

— Bocsássa meg az Isten az én apámnak, a mit ellened vétett, László. — Szólt meg Mariska halkán, mert ő volt. — Te pedig felejts el olyan hálátlan embereket, mint mi vagyunk, a kik mulatozni, vigadni tudunk akkor is, a mikor mások halottat temetnek és nagy sötét éjszaka szakad rájuk nappal is, melynek feketeségében egyedüli enyhületet a könyhullajtás, az imádkozás adhat csak! És felejts el különösen engem, a ki mindezeket tetlenül nézem, a ki a sujtoló kezét megfogni nem tudtam és a ki mind e rád vetett nagy, nagy vétkeket elátkozni nem tudom most sem!

— Felejteni én nem tudok — válaszolt halkított hangon az ifju, — de apád ellen sem nyilik panasza immár ajkam, ha így kívánta is elvégezni ő a mi sorsunkat. Az igazságos nagy Isten talán meggyógyítja, türethetővé teszi az ütött seb fájdalmát valamikor. Csak a te lilium tiszta lelked maradjon a régi és egész életedben olyan boldog légy, a minőnek én igaz szivemből kívánom!

— Boldog csak ott lehetek én, a hol te vagy — feleli Mariska mintegy önkívületlen. — És vagy vigy el magaddal, vagy öl

De erre kevés az állam, gyengék a hatóságok. Álljon elő már egyszer itt is a társadalom! Egymással kezefogva, áldozatokat hozva, mentsük meg gyermekeinket, testvéreinket, polgártársainkat. Ne nézzük tétlenül a pusztulást.

Segítsünk a hatóságoknak s azon igyekezzünk, hogy a hatósági intézkedések keresztülvitelét lehetővé tegyük. Az orvosi tudomány mai állapotában egyedül a *tisztaság gátolja a ragályos betegségek tovaterjedését* s ez a leghatalmasabb, legfélelmesebb ellensége a betegségeknek és egyetlen barátja az egészségnek.

A hatóság pedig a legnagyobb vaserélylyel, kegyelmet és kiméletet nem ismerő szigorúsággal szerezzen érvényt intézkedéseinek. Ha mi és a hatóság megteszi kötelességét, semmitől sem félünk, de akár-melyikünk erőlködik is, a másik nélkül csak kevésre mehet.

Még nincsen nagy baj, de itt a nyári hőség int az óvatosságra, a mindenképen kívánatos tisztaságra, mely tulajdonképpen élet-szükséglete, életeleme az embernek és kell, hogy rendes szokása is legyen.

Koldusok.

A belügyminiszter körrendeletet intézett az összes törvényhatóságokhoz, melyben felszólítja őket, hogy a szegényügy állásáról részletes jelentéseket tegyenek neki és tudassák vele, hogy ezen a téren mennyire haladtak már. A belügyminiszter — úgy látszik — akciózt akar indítani, hogy az egész országban szanáltassanak a pauperizmus bajai. Csodálkozunk rajta, hogy csak ilyen későn vették észre a bajt, hogy csak most látták be, hogy koldusaink száma már-már megköveteli a lazzaronikét. Debuisset pridem! Miskolczon már régen vajudik ez a kérdés a nélkül, hogy a helyes megoldást megtaláltuk volna. Egy időben már nagyon is kellemetlen volt a koldusok féktelenkedése és akkor a rendőrség erélyesebb intézkedésekhez fordult. — Ebben az eljárásban sem volt köszönet. A kik közelebről ismerik ezt az ügyet, tudják, hogy nagyon sok az olyan szegény ember, kiket nem lehet és nem szabad a koldulástól eltiltani. A minapában is egész csapat koldust vittek be a rendőrséghez. Mindannyian munkaképtelenek, vagyontalanok. Most már mit csináljanak

velük. Ha teljesen lehetetlenné teszik nekik a koldulást, úgy nem marad egyéb hátra, minthogy lopjanak. Az ilyen szerencsétlen emberek nagyon sokan vannak Miskolczon és bizony bajos a helyes közélet megtalálása, hogy kegyetlenek ne legyünk és egyuttal megmentsük a közönséget is a zaklatástól.

Érdekes jelenség, hogy most nyáron is nagyon sokan fordulnak a rendőrséghez koldulási engedélyért. Ezek után jogos aggodalommal nézünk a jövő elé. Mi lesz a télen?

Most, hogy maga a belügyminiszter figyelme is kiterjedt erre a kérdésre, újból aktuálisá válik ez az ügy.

Annai bizonyos, hogy a szegényügy rendezésénél a praktikus szempontok lesznek az irányadók. Viszonyaink nem olyanok, hogy itt gyökeres, a mostani állapotokat teljesen megszüntető reformokra gondolhatnánk.

Igy tehát ideje, hogy hozzáfogjunk a rendezéshez, még pedig mielőbb, mert bár az idei nyarat nem mondhatjuk abnormálisnak, a jelek mégis odamutatnak, hogy ha elejét nem vesszük a bajnak, a télen ismét megújulnak a tavalyi állapotok. A rendezést nagyban fogja előmozdítani és megkönnyebíteni, hogy már most is több humanitárius intézménnyel dicsekedhetünk, a mi pedig a közönséget illeti, elmondhatjuk, hogy jótékony-ság dolgában oly nagyok a terhei, hogy a rendezés ezeket csak csökkentheti.

— **Az államvasutak reformja.** Ez a fontos s Miskolcz város jövő fejlődésére messze kiható kérdés már néhány év óta folytonosan felszinen van s örökös rettegésben tartja városunk intéző köreit. Két évvel ezelőtt mi hoztuk azt a hírt, hogy a *vasuti üzletvezetőségeket beszüntetik és ezek helyébe kerületi üzletigazgatóságokat állítanak azokban a városokban, a melyekben katonai hadtestparancsnokságok vannak.* Ezek a kerületi üzletigazgatóságok egy központi *vasuti minisztérium* fenhatósága alá helyeztetnek. Akkor nem kisebb ember, mint maga báró *Dániel Ernő* kereskedelmi miniszter jött Miskolczra és *Soltész Nagy Kálmán* nyílt kérelmére alaposan leczáfolt bennünket. Mindenki gunyosan mosolygott reánk; mintha csak mondta volna: Ugy kell neki, minek szájkondik! Még laptársaink is tréfát üztek a mi jól értesültségünk fölött. És ime, ma mit látunk? A „Borsodmegyei Lapok“ tegnapi számá-

ban ugyanazokat mondja el, a miket mi két évvel ezelőtt elmondottunk s a miket a miniszter oly kegyetlenül leczáfolt. Elmondja laptársunk, hogy az államvasutak kezelésében nagyobb reformok vannak küszöbön, melyek között a legfontosabb a *vasuti minisztérium* szervezése. A *mai üzletvezetőségek beszüntetnek* s ezek helyébe *forgalmi főnökségek lépnek.* Laptársunk jóindulata ugyan Miskolcz városának is kijelölt egy üzletigazgatóságot (Pozsony, Kolozsvár és Zágráb mellett), mi azonban ennek föllállításában kétkedni bátorkodunk, mert tudvalévő dolog, hogy *Miskolczon katonai hadtestparancsnokság nincs;* már pedig a hadügyi kormány, melynek határozott óhajtására készül ez az egész reform (mint ezt laptársunk is mondja), azt is határozottan kívánja, hogy az üzletigazgatóságok *azokban a városokban létesítsenek, a melyekben katonai hadtestparancsnokságok vannak.* Nekünk tehát Kassától el kell hódítanunk előbb a katonai hadtestparancsnokságot s csak azután kaphatunk vasuti üzletigazgatóságot. Ez pedig igen nehéz dolog! Ennek a reformnak megvalósítása — laptársunk nézete szerint is — még nagyon messze van; de hogy előbb-utóbb be fog következni, az olyan igaz, mint kétszer-kettő négy; mert ezt a *bécsi hadügyi kormányzat követeli!* Ez előtt a követelés előtt pedig Magyarországon mindenkinek meg kell halolnia. Jó lesz tehát, ha városunk gondviselő férfiai résen lesznek! *Láncai és Szemere* urak szintén talpon legyenek!

H I R E K.

— **A 60-ik gyalogezred jubileuma.** A hires Wasa ezred, ma Appel-gyalogezred, fennállásának századik évfordulóját mai napon ünnepli Egerben. Sok miskolczi és borsodvármegyei lakosnak édes és keserű emlékei fűződnek eme derék ezred történetéhez. A königgrázi csaták tüzeiben és Bosznia okkupációja alkalmával a borsodi fiúk ebben az ezredben szenvedtek és véreztek a hazáért. A mai ünnepély alkalmából tehát Borsodvármegyében is sokan felsőhajtának, dicsőbb és boldogabb jövőt kívánnak ennek a páratlan vitéz s minden ízében tiszta magyar ezrednek! A miskolczi 5-ik gyalogezred *Vajna* ezredes vezetése alatt egy küldöttséggel vesz részt az ünnepélyen.

meg, ne kívánd, hogy a köteleket, a mi ide kötött eddig, vagy a mi ezután idegenhez kötni fog, lazongva széttépjem és az imádkozásom közé káromlást vagy átkot vegyítsek!!

— Mariska! — Csendül meg az ifju ijedt hangja. — A káromlást, a vétket te nem ismered, az Isten igazságos, elintézi ő mindkettőnk ügyét valahogy. De épen itt, a megváltás jelképénél, a keresztnél békélen ne légy!

— Jó! Nem leszek, hiszek neked és érzem, hogy igazságot mondtál; de azt is érzem, hogy szükségem van arra, hogy e kereszthez, vagy az ő házába a te erős kezéd, a te erős lelked vezessen imádkozásra, mert én magamtól már nem tudok!

— — — — —
Az esthomály úgy találta őket a kereszt-nél, szorosán egymás mellett térdelve, buzgó imádkozásban!

De valaki, valamely lelketlen vendég vagy cseléd, megirigyelte tőlük ezt a boldogságot is és besugta az apának!

És ha láttál hombát lecsapni mulatozók közé, vagy ha láttál kedves olvasóm védtelen, kicsi madár-párta éhes ölyü-csoportot lecsapni, vagy fergeteget, mely utjában min-

dent elsöpör, vagy ha hallottál vad rengetegben éhes oroszlán-hangot, a mint áldozatára ugrani készül, akkor előtted áll a kép, kedves olvasóm, a mint a mámoros férfit csapat a haz szobájából a besugás után a kereszt felé rohan és annak élén a böszült apát, a mint kiált és rettentő buzogányát tartja kezében!

Rémes, iszonytató a további kép!

Bánvölgyi András megelőzi a csoportot és rohan elől, s ott nagy erejének egész teljességével, szívének, lelkének egész vad-ságával magasra emeli buzogányát és a meglepett imádkozó pár felé sujt vele.

De az ütés nem azt éri, a kinek szánva van, hanem azt, a ki a másikat védeni akarja, vagyis Mariskát; őt éri a rettentő ütés, ő esik össze László helyett holtan!!

Valami vadállati üvöltés-féle szakad ki az apa ziháló melléből a látványra s mint valami százados tölgy, meg is inog egy pillanatra, de midőn azt látja, hogy László még él, sőt halott leányát keblére öleli, könyörgő, hívó szavával ébresztgeti, újra elfogja a düh, újra magasra emeli rettentő fegyverét és sujt! . . .

Ezuttal jól talált; a megütött ifju megtántorodott és drága terhével a kereszt lábához roskadt!

Nagy nehezen azonban felemelkedett egy pillanatra még és szólt:

— Bánvölgyi András! te gazdag, dolyfős ur! . . . Nem álltam utadba, se az akaratod elé leányodért, míg élt, de a halotthoz jogom van, megvallott szerelme és ütésem révén; őt tehát se neked, sem senkinek a világon nem adom vissza többé. Ő az enyém, mint én az övé vagyok már és rám uszithatod a hozzád hasonló lelketlen czimborákat, duhajkodó részeg, jobbágy falkáidat, de ugy ezektől, mint te tőled, szivtelen apa, nem félhetek, mert ugy engem, mint őt, meg fog védeni továbbra az Isten irgalma és e kereszt!

Többet nem szólhatott, elfojtotta hangját egy nehéz, mély sóhaj, összeesett és meghalt.

A böszült apa azonban nem látta ezt, csak a vakmerő ifjut, a ki szólni és szembeszállni mert vele!

Miért is rettentő hangon parancsolta környezetének azután is, hogy tépiék darabokra e sehonnait, sőt a rémült vőlegénynek is oda szólt, miért nézi tétlen más karjában a menyasszonyát, majd az oda siető cseléd-ségnek is odakiáltott . . .

De mozdulni senki sem mert.

Ezt látva Bánvölgyi, félelmes, fűlsiketítő kacajban tört ki és rettentő gunnyal folytatta:

— **Hymen.** *Markovics* Hermann Nagyváradról, e hó 7-én eljegyezte *Márkus* József miskolczi lakos bájos s szeretetreméltó leányát, *Jankát*. Zavartalan boldogságot kívánunk.

— **A miskolcz-gömöri pályaudvar kiépítése** ügyében a vasuti igazgatóság már megtette a döntő lépést. Az új pályaház felépítésére vonatkozó árlejtés határideje letelvé, az összes munkálatokat 72.000 frt építési díjért *Grünhut* kassai cég nyerte el. Nevezett cég az építési munkálatokat már meg is kezdte s az új pályaház — remélhetőleg — már a jövő év tavaszára felépül. Az építés vezetésével a vasuti igazgatóság *Berkovecz* József új-miskolczi osztálymérnököt bízta meg. Az új pályaház hasonló lesz a füzes-abonyi állomás épületéhez, de nem lesz emeletes, hanem pavillon-rendszerben lesz építve. — **A tiszai pályaudvar kiépítése** ügyében még ilyen határozott intézkedés nem történt, azt hihetőleg csak a jövő évben fogják kiépíteni.

— **Rendkívüli közgyűlés.** Városunk egyik derék pénzügyese: a Borsod-Miskolczi Hitelbank e hó 28-án rendkívüli közgyűlést tart. E nyári közgyűlés napirendjére a bank életébe mélyen belejáró fontos ügyek fognak tárgyalatni: alapszabály módosítás, alaptőke felemelés. Az intézet alapszabályait több irányban kívánja ugyanis bővíteni, tekintettel a változott viszonyokra s a bank kiterjedt virágzó üzletére. Mint értesülünk a szervezeten is változást óhajt a vezetőség s az igazgatóság mellé választmányt szerveznek. Az alaptőkét 200.000 frtről 300.000 frtra emelik, 1500 db 200 frtos névértékű részvény kibocsátása által, melyre a régi részvényesek elővételi joggal birandnak. Az új részvények kibocsátási árfolyama még nincs megállapítva, de valószínűleg meg fog felelni jelenlegi forgalmi értékének s így körülbelül 360 frt lesz. A névértéken felüli összegből a tartaléktőkét dotálják s esetleg tisztviselői nyugdíjalapra is hasitanak ki egy megfelelő összeget.

— **A mai tánczestély.** A tisztviselők körének ma este a Népkert helyiségében rendezendő tánczestélye iránt városzerte a legnagyobb érdeklődés nyilvánul. A művelt családok körében napok óta másról nem beszélnek, csak erről a tánczestélyről. Már magában ez a körülmény a legfényesebb sikerrel kecsegtetheti a derék rendezőset, mely hetek óta fáradságot nem ismerő buzga-

lommal azon munkálkodott, hogy a vendégek mindazt, a mi jó és szép, az estélyen föl-találhassák. Ez a tánczestély ma minden helyi eseményen felülemelkedik. Ez uralja a tért a mamák és a tánczolni vágyó szép leányok lelkében. A papák szintén örömmel vesznek részt a mulatságban, mert a mellett, hogy jól mulatnak, nem is kell nagyon kinyitni az erszényt. A gondos rendezőségnek ugyanis arra is kiterjedt a figyelme, hogy a vendégek minden ételt és italt előre megszabott áron *olesón* kapjanak. Ilyen előzmények után bátran megjósolhatjuk, hogy ez a tánczestély ritkítani fogja párját a mulatságok történetében s hisszük is, hogy ma este Miskolcz város és Borsodvármegye intelligens közönsége találkozt ad egymásnak a Népkert lombos fasorai között. Föl tehát, ki a Népkertbe!

— **Dalárünnepély.** Az országos dalárünnepélyt ez évben *Arádon* tartják meg, a hová az ország dalárdái közül 40 egylet már elindult. Az ünnepély e hó 12-én vette kezdetét. A miskolczi dalárdák közül ebben az országos dalárversenyben egy sem vesz részt. A miskolczi dal- és önképzőkör részt venni szándékozott ugyan, de erről le kellett tennie, miután éppen ebben az időben egy másik, bár kisebbszertű dalárünnepély lesz *Szegeden*, mely vasuti dalárdánkat közelebről érdeklí. A szegedi m. kir. államvasuti műhelyi dalkör ugyanis, melynek elnöke *Krón* Ignác miskolczi műhelyi főnök, e hó 20-án zászlószentelési ünnepélyt rendez. A zászló-anyai tisztség elfogadására *Krón* Ignác né urnót kérték föl. Erre az ünnepélyre készül a miskolczi vasuti dalkör, a hol 120 taggal fog megjelenni. Erre a zászlószentelési ünnepélyre az ország minden részéből ez ideig ezernél több vasuti alkalmazott jelentkezett. Az ünnepélyen a vasuti dalkörön kívül részt vesz a s.-a.-uhelyi gyártelepi dalárda és zenekara, a „Törekvés“ dalárda Budapest, a „Testvériség“ dalárda Budapest, a „Haladás“ dalkar Szombathely, a „Millennium“ dalárda és zenekar Szolnok, „Aczélhang“ dalárda Budapest, a kolozsvári vasuti zenekar és dalárda, a cs. és kir. szab. déli vasuti dalárda Székesfehérvár, szegedi dalárda, szegedi polgári dalárda, a Gutenberg dalkör Szeged. Ezenkívül több egylet képviselve lesz. Az ünnepély hangversenyén a miskolczi dal- és önképzőkör Engesser „*Szerellek*“ című kardalát adja elő. Dalárdáink e hó 19-én hajnalban indulnak Szegedre.

— **Kidölt katonák.** A nyári nagy gyakorlat javában áll már, a sulyosan fölrakott borjuk, kenyeres tarisznyák nehezek és „nyalja“ a borju az izzadó emberek hátát. Fönt és lent a hegyek között a katonaság keserves gyakorlatait űzi az öreg rezervista s a ki elszokott már a fáradalmaktól, kidől az utszélén. Az ilyesmiben nincs hiány, különösen erős, tűző napokon, a midőn sorra hull déli nehéz marsok alatt a „vendég.“ A legerősebb sem mindig állja ki, a gyengébbek pedig sorra hullnak az utszélre. Hát ép ez nem ritkaság a nagy gyakorlatokon, de ritkaság számba megy, hogy városi utcákon lehessen látni kidölt katonákat. Tegnapelőtt a diósgyőri uton dől ki két baka, a kik kora hajnaltól délután 4 óráig tartó gyakorlatról a városba jöve, nem bírtak már tovább menni. A kimerült katonákat villanyos kocsin kellett a laktanyába szállítani.

— **A Borsodi Bükk-egylet** aug. 14. és 15-én kirándulást rendez a Tarkőre. Indulás a Korona elől 14-én d. u. 1 órakor Répáshutára szekeren. (Délelőtt indulva gyalogy is megtehető.) Innen gyalog (2 óra) a felső-tárkányi Samassa-menházhoz. Meghálás. — 15-én: Tarkó, Peskő, Békő, Apátfalva. Itt a korcsmában enivaló kapható. (Ép e napon jön itt össze bucsura a festői viseletű nép.) Haza Vadna felől szekeren és vasuton. Jelentkezhetni lehet szombaton délig Weidlich Pál pénztárosnál, a hol kocsiköltségre 3 frt fizetendő. Vezető *Petró* József. Miskolcz, 1898. aug. 9-én. *Petró* József, ü. v. alelnök. *Kühne* Adolf, titkár.

— **A „borsodmegyei községi és körjegyzők egylete“** f. évi augusztus hó 21-ik napján délelőtt 11 órakor Miskolczon, a megyeház nagytermében rendkívüli közgyűlést és ezt megelőzőleg ugyanazon nap délelőtti 9 órakor a „Korona“ szálló 6-ik számú szobájában választmányi ülést tart.

— **Eltolonczolt főszoigabiró.** A mult héten megirtuk, hogy a miskolczi rendőrség egy intelligens arczu, de piszkos, rongyos ruhába öltözött embert kolduláson ért s toloncz-uton illetőségi helyére: Kecskemétre szállította. Most a „Torontál“ című lap a következőket írja erről a szerencsétlen, szép jövőnek indult elzüllött emberről: *Kálmán* Imre Biharmegye Less községében született, 1883. július havában került Torontál vármegyéhez, a mikor Török-Kanizsán a főszoigabiróságnál gyakornok lett s ott ma

— **Vagy félték tőle ennyien!?** Megint csak egymagamra vártok? Jó, hát legyen, igazatok is van, hiszen csakugyan én vagyok köztetek a leggazdagabb, a legerősebb, a leghatalmasabb és én nem is hiszem el az ő gyerekmeséjét. Vagy ti elhiszitek, hogy meg fogja védeni az Isten irgalma, meg a kereszt!? . . . Hazugság! — ordítja előbbre lépve, — az Isten igen messze van innét, a mi pedig közelben van, azt szétzuzom én!! Ime, nézzetek ide!

Kedves olvasóm, te ne nézz oda!

A megtévelyedett örült ember nehéz buzogánya a kereszt érczkeretére zuhant! . . . Arra mert ütni szörnyü vakságában.

Igaz, hogy az a jó, igazságos, sokat tűrő Isten is megelégette e kevély földi féreg retentő merészségét és megfenyitette.

Abban a perczen, a midőn a megütött keresztércz csengése elhangzott, Bánvölgyi kezéből is, mintegy villámütésre, nyomban kiesett a buzogány és fejéhez kapott mind a két kezével és egy állóhelyében valami rémületes tánczba kezdett, beszélni azonban nem tudott, csak tagozatlan, érthetetlen hangok szakadtak ki gyorsan ziháló melléből, miközben rángó ajka egyre sötétebb színt váltott.

A körülállók szótlan félelemmel nézték egy pillanatig e megbüntetett ember rémületes küzdelmét, a másik perczen azonban már még a bátrabb része is sietve hagyta el az udvart.

Senki sem mert közelében maradni, mindenki félt az Isten esetleges további haragjától.

Nem is maradt egy félóra mulva a nagy udvarházban egy teremtet lélek sem, elsietett onnét vendég, cseléd, jobbágy — mindenki, mindenki!

Csak a mindég jobban sötétedő néma éjszakában maradt meg egy imbolygó alak, ott, a kinek időközönkénti rekedt, szakgattott kiáltozása zavarta meg a csendet, de a mely kiáltozásból nem lehetett ki-venni beszéd-e, áldás e, átok-e, vegy imádkozás!

Ez a kiáltozó alak Bánvölgyi András volt, a kinél így végződött a kézfogó!

A kinek illetén bűnhődése miatt másnap Mariskát és Lászlót úgy temette el közös sirba a kegyelet!

A megtévelyedett bűnös apának kinlódása azonban tovább tartott.

Sok ideig járt-kelt pusztulásnak indult házában, nem ismerve senkit, nem törődve senkivel.

Egyetlen és örök utja, éjjel úgy, mint nappal, a temető és a háza előtti kereszt volt. S ha ez örök utban az éhség vagy fáradság összerogyni kényszerítette valahol, ott pihent meg egy-egy pillanatra.

Örültsége azonban szelid természetű volt, nem bántott senkit, csak a gyermekeket nem szerette.

S ha egy-egy gyermek néha-néha ijedve rohant előle haza, az anya, vagy apa óva intette gyermekét s azzal tanította imádkozásra, hogy szeresse a jó Istent, ne szálljon perbe soha az ő nagy hatalmával, mert úgy jár, mint az a kevély, kegyetlen földes ur, Bánvölgyi András, a kit megbüntetett.

Évek multak azonban, a bűnhődés véget ért nála is és se a hatalmát nem érzi, se a kevélységét nem látja senki már, valamint se imádkozása, se átkozódása nem hallaszik többé . . .

Ott pihen régen a falu kis temetőjében, békében, csendesen a többi halottakkal!

radt 1886-ig. Ekkor áthelyezték hasonló minőségben Antalfalvára, 1887. február 1-én már Pancsován van, mint helyettes és nemsokára valóságos szolgabíró. Kiváló nagy intelligenciájú, sokoldalulag képzett hivatalnok volt, de az ivás szenvedélye rávezette arra a lejtőre, — melyről nem igen lehet már fel, csakis lefelé jutni. Antalfalván meg is nősült. A jómodoru fiatal embert szívesen látták a lányos házakban s Kálmán nemsokára nőül vett egy *előkelő családból származó fiatal leányt*, a város ünnepelt szépségét. A házasság, ugy látszik, ambícióját is fokozta, nemsokára megszerzte a jogi és államtudományi doktorátust. Mivel azonban szenvedélyéről sem a sok hivatalos intés, sem fiatal nevének könyörgeése nem tudta leszoktatni, 1892-ben elbocsátották a vármegye szolgálatából. Valami nagyon nem sujtotta le ez a dolog, rövid időn *letette az ügyvédi vizsgát* — de azzal egyidejűleg eltűnt a megyéből is. Hogy merre járt, azt senki sem tudja. Sok helyen megfordult, de minden tehetsége dacára sehol nem alkalmazhatták, mert ha az első napokban meg is becsülte magát, később annál örültebb dorbézolásba fogott s olyankor képes volt két nap és két éjjel egyfolytában inni. A múlt hóban csak megjelent újra Torontálmegyében és eleinte *kubikolt Török-Becsén*, majd ugyanott beállott egy szállóba bérszolgának. Régi ismerősei, a kik restelték, hogy egykori barátjuk rongyokban jár, fölöltöztették rendes ruhába és adtak a kezébe egy kis aprópénzt is. Mutatott egy ismerősének két levelet, melyekben segédjegyzőnek hívják valamelyik északi vármegyébe. El is akart menni, de Pécsre érve, újra elrongyolódott és kifogyva a pénzből, koldulni kezdett. Ennek pedig az lett a vége, hogy a széptehetségű férfit, a ki előtt hajdan nyitva állott a jövő s a ki boldogulhatott volna is — eltolonczolták Kecs-kemétre. Kálmán nejeéről alig tudnak valamit. A hajdani bálkirálynőt szintén szomorú sorsra juttatta férje szerencsétlensége. Szülei elhaltak, egyedül maradt, vigasz és támasz nélkül kitéve a nagyvilágba . . . Férjétől már régebben elvált és sokáig nyomorgott, míg aztán nyoma veszett. Két gyermeke egy nagybecskereki rokonuknál él.

— **Elgázolás.** S. B. kerékpáros ur csegettüje véstjósóló hangjával kergette szét maga elől a Miskolcz-Csaba közötti uton haladó embereket. Már-már úgy látszott, hogy kezdő létere a legnagyobb bravurral, minden kellemetlenség nélkül teszi meg az ide-oda utat, a mikor csak egy alig 3 araszt hosszú fiatal legényke szalad előtte keresztül a poros uton. Egy-két csegettüszó, három-négy jajveszékés és egy egész sereg parasztember fut már versenyt a vasparipával és kódarabokkal mutogatják neki az utat, — T. i. felborította az illető kerékpáros ur azt az iczi-piczi Jancsi gyereket, a gép keresztül ment a lábán és mire nagy jajveszékélve felkelt, akkorra már a megtorlás útjára léptek a szomszédok — természetesen minden eredmény nélkül — mert mire ők szedelődzködtek — S. B. ur kezdő létere már a *rákhoz* közel tartott.

— **Ki a külön ember?** Két toprongyos, szurtos alak hujjantotta ezt egy kávéházban s hatalmasan összemarakodtak azon, hogy hát mégis ki a külön ember kettejük közt. Tegnap a végtárgyaláson kitűnt, hogy bizony a különbség, az emberi mivoltjukat tekintve, a semmivel egyenlő, mert mind a ketten cigányok. Az eset az alábbi: Rafael Sándor és Lakatos Sándor némi pálinkákat szedvén magukba, kidülledt mellel adták föl a kérdést: — No hát melyik a külön ember? Lakatos, hogy az ő különbségét mutassa, egy kis venyige pálcácskát (a sulya másfél kiló) ragadott és kétszer rávágott Rafael karjára. Ifju Bánffy István rendet akarván csinálni köztük, Rafaelt kilökte az ajtón. Egy óra mulva felkötött karral tért vissza Rafael, s azt mondta, hogy megöli Lakatost, mert a karját eltörte. Az orvosi látlevél azonban nem mondja meg határozottan, hogy mi okozta a

kartörést. Az ütés-e vagy az esés? Lehet, hogy utközben is elesett s akkor történt vele a baj. Az ügyész így a súlyos testisértés vádját elejtette, mire a törvényszék felmentő ítéletet hozott.

— **Szülők figyelmébe!** Előnyösen ismert paedagogusunk, Marcsekényi J. M. helybeli magán fiu-internátusában, miután a nagyobb mérvű átalakítások be lettek fejezve, a beiratkozások is megkezdődtek. El nem mulaszthatjuk ez alkalommal a t. cz. szülők figyelmét ezen egészségi szempontból kitűnő s a helybeli tanintézetek, úgy az érdekelt szülők elismerésével találkozó nevelőintézetre jóakarólag felhívni, melyben különösen vidéki kisebb tanulók, városunkban a legilletékesebb és biztos otthont találva, hivatásuknak leg-sikeresebben felelhetnek meg. Gondos ellátás, szigorú felügyelet, beható correptitio és kitűnő, jó egészségi viszonyok az intézetnek a jó hírnevet már rég megszerezték! Az intézet államilag el van ismerve s a helybeli tanintézetek által ellenőriztetik; háló, étkező, nappali és tanuló-helyiségei szárazak, tiszták és csinosak, tágas udvara be van fásítva s nagy kertje parkozva. Az étkezés elegendő és jó s az ellátási költségek a lehető legszerűebbek. Beiratkozni lehet: Kis-Hunyad-utca 4. szám alatt, az igazgató-tulajdonosnál. Értesítő megkeresésre szívesen küldetik. Az intézet helyiségei megtekintés végett mindenkinek nyitva állanak.

— **Javított torkok és hangszerek.** Csodálatos varázserejű balsamot talált fel az emberiség megjavítására egy egyszerű kántortanító, a kinek bámulatos találmányáról a napokban már megemlékeztünk. *Oravec* Józsefnek hívják ezt a rendkívüli ügyes boszorkánymestert, a kinek nevét az utókor nagy hálával és csodálattal fogja emlegetni. A szerencsés embernek ugyanis sikerült a legfinomabb tülevelű növények nedveiből valami szilárd anyagot összeállítania, melylyel az összes hangszerek hangját meg lehet javítani. De ez még semmi. A csodabalsam még arra is képes, hogy az emberek hangját is megjavítja, mert — a szerencsés feltaláló szerint — abszolút jótékony hatása a rezonáló képességet nagyban emeli. Ha ez igaz, akkor ez a találmány visszaadja a művészetnek azokat a nyugalomba vonult primadonnákat és tenoristákat, a kik idült rekedtségek miatt évek óta nem léphetnek fel a színpadra. De ez sem elég. Ez az ördögös kenőcs még a társadalmi életet is reformálni fogja, mert feleslegessé teszi a fürdőzést és a fenyvesek éltető levegőjét, ugyanis „*őzontartalmánál fogva*“ olyan üdítő és erős hatása van, akár Tátrafüred legsűrűbb fenyveserdejének. Sőt, ha ügyesen használjuk, még az ételek és italok konzerválásánál is alkalmazhatjuk s feleslegessé tehetjük vele a szakácsnők és hűtlen gazdasszonyok tyranizmusát. Egyszóval ez a világgraszáló találmány valóságos unikum élet-eliksír, mely a jövő nemzedéket — gondos kezelés mellett — egészen újjáalakíthatja. A furfangos Oravec János még azt sem tartja lehetőtlenségnek, hogy találmánya a fillokszerát is elpusztítja s így kllátásunk van reá, hogy a szerencsés feltaláló révén ismét jó borban és italban lesz élvezetünk.

— **Bolanden** Konrád ma ünnepli hetvenedik születése napját; ez alkalomból összes 1040 iven 68 kötetre terjedő szépirodalmi munkái magyar fordításban 70 *frt* helyett füzve 5 *frt*-ért, egész vászon diszkötésben 85 *frt* helyett 12 *frt* 50 kr-ért küldetnek meg. — Megjelent: *Dvorcsák* „Idézetek Tára“ zsebkiadás, közel ezer szerzőtől több mint 4000 idézet, ára füzve 2 *frt*, diszkötésben 2 *frt* 40 kr. Comp. Theol. Dogm., füzve 60 kr., kötve 1 *frt*. Comp. Hermeneut. Introductio 60 kr. kötve 1 *frt*. Havi füzetek kiadóhivatala Budapest, II., Donáti-u. 3.

— **Bucsuszó.** Mindazon ismerőseim és jó barátainak, kiktől váratlanul történt Feledre való elhelyeztetésem alkalmával személyesen nem vehettem bucsut, ez uton mondom „Isten hozzadot!“ Kérve, hogy tartsanak meg továbbra is jó emlékkükben, vala-

mint én is családommal együtt mindig örömmel fogok visszaemlékezni az új otthonomból. Miskolcz, 1898. aug. 9. Tisztelettel Nagy János és családja.

— **Elbujdosott.** A mandulafa fehér virága hullott, a mikor megismerkedett a fiatal ember és a leány. A leány óvatosan, vigyázva járt az uton. Félt, hogy összetapos egy-egy árva, édes illatu virágocskát. Ez volt az első találkozás, az első tekintet, de nyomot hagyott a fiu lelkében. Már érnei kezdett a gyümölcs. A zöld levelek között élénken piroslott az alma. Megint összetalálkozott a fiu meg a leány. A fiu csillogó szemekkel beszélt:

— Szeretlek! Te veled boldog tudnék lenni. A te oldaladon megküzdénék mindennel. Gát, akadály nem lenne előttem.

A leány ekkor már mást szeretett. Nem viszonzhatta a fiu nagy, odaadó szerelmét. Elfordult, hogy arca pirolása ne lássék s inkább csak magának sugta:

— Már késő.

Mi történt ezután, arról már nem szól a história. A rendőrség szükszavu értesítést kapott. A táviratban az egyik szomszédos vármegye főszolgabírája egy fiatal ember körözését kéri. A fiatal ember gazdag család egyetlen gyermeke. Eltűnt, elbujdosott, nyoma veszett. a szálló hír sem tud róla egy betűt sem. Valahol barangol, valahol bujdosik, hogy felejtse. Odahaza pedig türelmetlenül várja egy öreg asszony s egy fiatal leány. Hátha egyszer csak megjön . . .

— **A kinek meg kell házasodnia.** Őszbe csavarodott hajú, 68 éves parasztember állít be az anyakönyvi hivatalhoz, hogy ügyes-bajos dolgát elintézzé.

— No, mit akar, jó öreg? Hogy hívják?

— kérdezé az anyakönyvvezető.

— Nagy János volna a becsületes nevem, szolgálatjára a tekintetes urnak. — Nagy sor hozott engen ide kérem alázatosággal . . .

— No, csak szaporán, térjünk a dologra — mondja az anyakönyvvezető türelmetlenül, — mit akar tulajdonképen?

— Hát csak azért gyüttem vón én, hogy a tekintetes ur utbaigazítson. Mert hát, tetszik tudni asszonyt köll hozni a házhoz, mivel hogy a fiam, meg a lányom itt hagyott. Hej, nagy az én bajom! Jobb lönne már nekem a sirba nyugodnom.

— Hát aztán miért kell magának megházasodnia? A miért a fia elhagyta? — kérdezősködött az anyakönyvvezető.

— Ugy történt a dolog, kérem szeretettel, — felelt a kérdezett — hogy a fiamra, tetszik tudni, meg a leányomra ráíratam a házamat, meg a kis földemet; gondoltam, majd eléldegélek náluk. De nem úgy történt. Mikor a kis vagyonkát elosztottam közöttük, egyik a másikhoz küldött lakni, végre még ki is löktek. Most nincs senkim se, a ki gondomat viselje, mert hát főzni is kell és azért . . . A zokogás elfojtotta a szavát.

— No, jól van öreg, csak szerezze be az okmányokat s aztán majd jöjjenek fel azzal az asszonnyal, a kit el akar venni — nyugtatja meg az anyakönyvvezető.

— Nem asszony az kérem, hanem jány — volt a felelet.

— Lány? Hát aztán hány éves?

— Szent Mihály napkor lesz 18 éves, könyörgöm alásan . . .

— **Zivatarok megfigyelése.** A meteorológia m. kir. országos intézet igazgatósága azzal a kérelemmel fordul a vidéki nagyközönséghez, hogy a ki kedvet érez a csekély fáradsággal járó és igen tanulságos zivatar-megfigyeléshez, lépjen be az intézet önkéntes zivatar-megfigyelői közé. A vállalkozás semmi különös megterheléssel és abszolút semmi anyagi áldozattal nem jár, a mennyiben a megfigyelők nyomtatott, egyszerű utasítás és kellő számú portómentes levelező-lappal láttatnak el, a melyeket kellően kitöltve időnként postára adnak. A megfigyelések eredményei évről-évre külön kiadványban dolgoztatnak fel, a melyből minden egyes rendszeren működő megfigyelő egy-egy ingyen példányt

kap. Megfigyelő bárki lehet, a ki a természeti tűneményeket érdeklődéssel szemléli, nyáron át otthona körül tartózkodik, távolléte idejében pedig megbízható helyettesét talál. Jelentkezésre egy egyszerű levelező-lap (A m. kir. orsz. meteorológiai intézet tek. igazgatóságának Budapest, II., Fő-utca 6. sz.), mely az észlelő nevét, foglalkozását, lakóhelyét utolsó postával, olvashatóan írva tartalmazza.

— **Jeges kávé helyett jeges borogatás.** Nagyszerű élvezet a kerékpározás és a jeges kávé — mely az összes kávék között egyedüli, melyet nem isznak, de esznek — sem megvetendő dolog. Két vidéki biciklista ilyen formán gondolkozva, kerékre ült tegnap, hogy egy jeges kávé elfogyasztására bejőnnek Miskolcra. Repültek nyilsebesen a cél felé, midőn a Sajó-hídról lejövet, az elől levő kerékpáros valamely okból hirtelen meglassította menetét, mit az utána jövő nem vett észre s nagy erővel neki szaladt az első kerékpárosnak. Mindketten felborultak s nemcsak a gépek sérültek meg, de ők maguk is zúzódásokat szenvedtek. Nagy nehezen bevászorogtak Miskolcra egy barátjukhoz, hol jeges kávé helyett *jeges borogatás élvezetében* részesültek a házi orvos rendelete értelmében.

— **Szepességi** lelkészi család a következő tanévre Miskolcra elfogad fiu- vagy leánygyermeket cserébe. Tudakozódhatni e lap kiadóhivatalánál, hol szívesen nyújtanak felvilágosítást.

— **Pályázati hirdetés.** A „Mensa Academica Egyesület”-nél az 1898/9-ik tanév első felére a következő pályázatokat hirdetem: 1. Az *egyesület* választmánya által betöltendő 100 ingyenes, illetve félingyenes ebédhelyre (az elnökséghez címz.) 2. Méltóságos bojári *Vigyázó* Sándor gróf cs. és kir. hamarás ur által betöltendő 8 ingyenes ebéd és vacsorahelyre. E kérvények a gróf ur nevére címmezve, az egyesület helyiségében (Molnár-utca 11. szám) nyújtandók be. E nyolcz helyre csak *keresztény tudományegyetemi* hallgatók pályázhatnak. 3. Néhaj nagyságos dr. szentiváni *Mészáros* Károly kir. tanácsos özvegye által betöltendő *egy* ingyenes ebéd és vacsorahelyre. E kérvények Mészárosné ő nagys. nevére címzendők és az egyesület helyiségében adandók be. Végül 4. *Arad, Szatmár-Németi, Temesvár*, sz. kir. városok, *Trencsén, Torontál és Ungmegyék* polgármestere, illetve alispánja által betöltendő egy-egy, összesen 6 ingyenes ebéd és vacsorahelyre. E kérvények az illető törvényhatósághoz címmezve, az *illetékesség világos megjelölésével*, az egyesület helyiségében nyújtandók be. Ezen alapítványokra első sorban az ott illetékesek tarthatnak igényt. Mindezen kérvényekhez (bélyegtelen) melléklendő index (első éveseknél érettségi bizonyítvány) és a részletekre is terjeszkedő szegénységi bizonyítvány. Beadási határidő: 1898. szeptember hó 20. *Beadandók Tuka Béla főtitkár segélyügyi előadó hivatalos órái alatt.* Mihez tartás végett közlöm, hogy 150 frton felüli ösztöndíjat élvezők folyamodványai nem vétetnek figyelembe. Bárminemű felvilágosítást (szóval vagy írásban) a segélyügyi bizottság elnöke ad hivatalos órái alatt (a szünetekben is). Budapest, 1898. május 26. *Gressler Jenő*, a segélyügyi bizottság e. i. elnöke.

— **Egy finom puha mogyoró-torta egy korona** a *Megay* Róbert cukrászdájában és annak *fiók-üzletében*, a Kossuth-szobor mellett.

Felhívás!

A pénztárunkkal szemben támasztott követelmények köteleességévé teszik igazgatóságunknak azt, hogy a heti járulékok pontos befizetése szorgalmaztassék.

Minthogy az egyes munkaadó s járulékok befizetésére kötelezett egyének, daczára többszöri figyelmeztetéseknek, az általuk pénztárunknál befizetendő járulékokat leróni elmulasztják s ennek folytán pénztárunk kötelezettségeinek megfelelni s eleget tenni nem képes.

Mindezeknél fogva felhivatnak a fizetésre *kötelezett munkaadók*, hogy alkalmazottaik után — a hátralékban levő járulékokat *f. hó 31-ig* annál is inkább igyekezzenek pénztárunknál befizetni, mivel ezen határidő lejártával ellenök, *személyekre való tekintet nélkül, a végrehajtási eljárás foganatosítani fog.*

Kelt a miskolczi ipartestület betegsegélyző pénztárának 1898. évi augusztus hó 7-én tartott igazgatósági üléséből.

Karla Bertalan,
elnök.

Vidor Ernő,
jegyző.

Értesítés.

A m. kövesdi m. kir. állami szől. és bor. felügyelője 79/898 számú megkeresése kapcsán — a szőlő-birtokosok és érdeklődők kö-

zötti szétosztás céljából — a következő című könyveket küldötte be több példányban, u. m. „Bortörvény“, „Mesterséges borok“, „Utmutatás a szőlőmoly irtására“, „Vezérfonal a philoxeris szőlőnek gyérítő kezelésére.“ Tisztelettel értesitem az érdeklődőket, hogy a kik a hivatalos órák alatt hivatalomban megkeresnek, ezen könyvekből egy-egy példányt ingyen kaphatnak.

Miskolcz, 1898. aug. 8.

Pallaghy, v. e. tanácsnok.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Ruttkay Menyhért.

Azon csinos barna leány,

ki a szombati nyári táncmulatságra találkát adott, de halaszthatatlan elutazás miatt jelen nem lehetek, felkérem sziveskedjék más módon alkalmat adni a megismerkedésre.

A . . . .

Az iskolai idényre

Van szerencsém a tisztelt olvasóközönség szives tudomására hozni, hogy üzletemet

az őszi és téli idényre

teljesen felszereltem s a legolcsóbb árakon, nagy választékban kaphatók mindennemű

női, férfi és gyermekcipők.

Az iskolai idény beálltával iskolás gyermekek részére mérsékeltlen leszállított árak.

Weidenfeld Miksa cipőraktára

Miskolczon, Széchenyi-utca 35. sz. a „Három rózsza” szállodával szemben.

Az iskolai idényre

Asztalosok figyelmébe!

„CZELKA” TEJFORRALÓ
a tej kifutását és kozmásodását megakadályozza.

ENGEL IGNÁCZ

vaskereskedő MISKOLCZON, a „Lloyd”-szállodával szemben.

Ajánlja minden háztartásban nélkülözhetetlen osztrák és magyar szab.

„Czelka” tejforralóit,

a mely a tej kifutását, kozmásodását és odaégését megakadályozza, ha lángon áll is. **Felügyelet szükségtelen!**

KAPHATÓ:

Kubacska István, Merkl Gyula, Kopp Ármin és Pfliegler Bertalan urak üzletében.

Ajánlom

ASZTALOSOKNAK

igen czélszerű szabadalmazott **enyvfőző-edényeim**et, a mely **minden eddigit felülmul.**

Asztalosok figyelmébe!

Gazdasszonyok figyelmébe!

Az iskolai idényre

Gazdasszonyok figyelmébe!

Amerikai áruház.

Van szerencsém Miskolcz város és vidéke n. é. közönségét tisztelettel értesíteni, hogy **helyben, Városháztér 2-ik szám alatt (Breier-palota) 1898. augusztus hó 25-én** egy korszerű és minden tekintetben megfelelő **amerikai rőfös-, rövid- és divat-áruházat nyitok.**

Midőn új vállalatomat a nagyérdemű közönség szives figyelmébe ajánlom, nem mulaszthatom el azon körülményt fel-
említeni, hogy **bármely nagyobb városi czéggel egy áruválasztékban, valamint legolcsóbb árak tekintetében is versenyezni fogok és a**

füntemlitett cikkekéből dus raktárt tartandok.

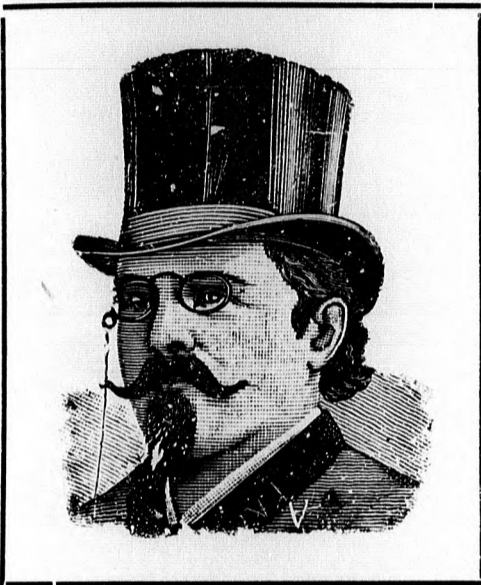
Elvem és törekvésem oda fog irányulni, hogy minden követelményeknek **tartós minőségű, izléses kivitelű és megfelelő olcsóságu áruval** becsületes, előzékeny és udvarias kiszolgálás mellett megfelelhessenek.

Végül van szerencsém a nagyérdemű közönséget aruházam megtekintésére fehívni, hogy áruim jó minőségéről, valamint azok szolid áraitól személyes meggyőződést szerezhessen.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve és magamat szives figyelmébe ajánlva, vagyok

kiváló tisztelettel:

Braunfeld Zsigmond.

A „BALATON”

nyári helyiségében

vasárnap, augusztus 14-én
és hétfőn 15-én

nagy előadás

az illusionista, spiritista és hypnotista

Annetelli úr

és a spiritista és hypnotista medium

Annetelli úrhölgy

közreműködésével.

Helyárak: körszék 80 kr., zártszék 50 kr., állóhely 30 kr., karzat 20 kr. — Pénztárnyitás 7, kezdete 8 órakor. — Jegyek előre válthatók d. e. 9—12-ig, d. u. 3—5-ig. — Részletes programok a pénztárnál 10 kr-ért kaphatók.

Üzlet megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy **Széchenyi-utca 32-ik szám alatt folyó évi augusztus hó 10-én**

borbély- és fodrásztermet

nyitok, melynek vezetésére **Szendy Kálmán** urat sikerült megnyernem, ki a helybeli piacon már évek óta jó sikerrel működik.

A n. é. közönséget pontos és előzékeny kiszolgálásról előre is biztosítva, becses pártfogását kérve, vagyok

kiváló tisztelettel:

BARNA SÁMUEL,

borbély- és fodrásztermet tulajdonos.

A BORSOD-MISKOLCZI HITELBANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG MISKOLCZON

elfogad **PÉNZBETÉTEKET**

takarékpénztári könyvecskékre

4 $\frac{1}{2}$ %-os kamatoztatással évi bentartás,

4%-os kamatoztatással rövidebb időre.

Pénztári jegyekre

3 $\frac{6}{10}$ %-os kamatoztatással.

Valamennyi betétek után a törvényes 10%-os tőkekamatadót a bank fizeti.

☞ Kölcsönöket ☞

váltókra, betáblázásra, értékpapírokra az időszerinti kamatlábszámokhoz képest legolcsóbb kamatok mellett adunk.

Az igazgatóság.

Vh. 154. sz.
1898.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a bécsi cs. kir. keresk. kir. törvényszék 1897. évi 36.867. P. számú végzése következtében dr. Bratt J. ügyvéd által képviselt Kalman és társa cég javára Klein Bernát ellen 150 forint s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 320 frtra becsült bolti rőfös árukból álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésen az edelényi kir. jbiróságnak V. 222/2. 1898. számú végzése folytán 150 frt tőkekövetelés, ennek 1897. évi február hó 1-jétől járó 6% kamatai és eddig összesen 20 frt 62 kban bírólag már megállapított költségek erejéig alperesnél **Szendy Kálmán** leendő eszközlésére **1898. évi augusztus hó 25-ik napjának délelőtti 9 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is el fognak adatni.

Kelt Edelényben, 1898. évi augusztus hó 9-ik napján

Lévay,

kir. jbirósági végrehajtó.

A miskolczi polgári egylet
1898. évi október 1-től 1901. november
1-ig terjedő időre

**vendéglőst ● ●
● ● ● keres**

s felhívja az ezen vendéglősi állásra
pályázókat, hogy zárt ajánlataikat **Dr.
Molnár Gyula** egyleti igazgatóhoz —
Kossuth-utca 15. sz. — **1898. évi
szeptember hó 1-ig adják be.**

A vendéglős jogai és kötelességei-
nek részletes leírása és a pályázati
feltételek ugyanott naponként délelőtt
8—9 óráig, d. u. 2—3 óráig tekinthe-
tők meg.

A miskolczi polgári egylet.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Névjegyek, eljegyzési, esketési
és bál meghívók
a legjutányosabb áron készül:
Wagner és Szelényi
könyvnyomdájában, Miskolczon.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Törlesztéses kölcsön

földbirtokokra és bérházakra,

kölcsön a valódi becsérték $\frac{1}{2}$ részéig 15—60 év közti időre.

Birtokos felmondhat bár mikor, intézet nem mondhat fel.

Csekély kamattal a főke is törlesztetik.

Semmi előleges költség.

Minden felvilágosítás díjtalan.

Beküldendő csakis telekkönyvi és kataszteri birtokiv.

WEISZ SIMON

bankbizományi üzlete

Miskolcz, Zsolczai-kapu 11. szám.

Értesítés.

A miskolczi kölcsönös önszegélyző hitelszövetkezet

folyó évi szeptember hó 1-én megalakítja újabb öt évre szóló IV-ik évtársulatát, a melybe bárki beléphet tetszés szerinti mennyiségű, törzsbetétnek nevezett üzletrészszel. Minden törzsbetét után a beiratási díj **egy korona**, azonkívül minden törzsbetét után **hetenként egy korona** fizetendő öt éven át.

A heti befizetések és azok évről-évre felszaporodott haszonjutalékai az öt év után a tagoknak egyszerre lesznek kifizetve.

Minden belépő tag, hitelviszonyaihoz képest, az alapszabályokban körülírt módozatok mellett, **minden egyes törzsbetéte után 260 koronáig terjedhető mérsékelt kamatu hitelben részesülhet**, mely hitelezés — ha a tag vagy kezes hitelviszonyai nem rosszabodtak az öt éven át, a törzsbetétek pontos befizetése esetében — fel nem mondatik, hanem a kölcsön a heti befizetések útján önmagától törlesztetvén, ezen évtársulat felszámolásakor betudatni és elszámoltatni fog.

Bővebb felvilágosítás nyerhető a szövetkezet hivatalos helyiségében:

Széchenyi-utca 48. sz. alatti Koos-féle házban, naponta délelőtt 9—12-ig és délután 3—7 óráig,

a hol a törzsbetétekre előjegyzések már most elfogadtatnak, a beiratási díj lefizetése ellenében.

Takarékbetétek elfogadtatnak: bizonytalan időre 4 $\frac{1}{2}$ %, legalább 1 évi időre 5% mellett.

Miskolcz, 1898. július hóban.

Az igazgatóság nevében:

Hidvégi Benő,
elnök.

Schlesinger Armin,
ügyvezető.

Dr. Schwarcz József,
jogtanácsos.